

Aronia melanocarpa GLORIE® E ('Elisabeth'^{PBR}) - svartaronia GLORIE® E

Lågvuxen marktäckande buske för soliga lägen med friskt glänsande bladverk och stark höstfärg

KORT VÄXTBESKRIVNING

- Växtnamn: Aronia melanocarpa GLORIE® E ('Elisabeth'^{PBR}) - svartaronia GLORIE® E
Härdighet: Zon 1-5(6)
Växtsätt: Låg tät buske, 60-80 cm
Blomning: Rikligt med vita blomklasar i juni
Bär: Blankt svarta bär i klasar
Blad/grenar: Blankt friskt grönt bladverk med starka höstfärger i rött och orange
Växtplats: Ljusa lägen med goda markförhållanden
Användning: I grupper i soliga lägen i god jord, samplantering med perenner, låg häck
Övrigt: Lägre än Aronia melanocarpa 'Hugin' E. Sortskyddad, får ej förökas utan tillstånd från sortägaren (E-planta ek. för.).
E-merit: Låg och kompakt buske, lägre än befintliga sorter av svartaronia. Riklig blomning. Vacker fruktsättning och stark höstfärg.
Ursprung: Utvald av Tomas Lagerström, Projekt Växtutveckling, SLU, Ultuna. Urval från frömaterial från plantering på Hörsholmarboretet i Danmark, där växtmaterialet ursprungligen kommer från deras insamling i Nordamerika.

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

Klonen GLORIE härstammar från Hörsholmsarboretets insamlingar i nordöstra Nordamerika. Frömaterialen kommer från Hörsholmsarboretets planteringar och kommer alltså inte direkt från Nordamerika. Från ca 20-30 bär har frö rensets fram och sått. I ett första försök planterades en enhet på ca 40-50 buskar ut. Urval har därefter gjorts med avseende lågt och samlat växtsätt, friskt, blänkande bladverk med stark eldröd höstfärg. Utvalda kloner har senare planterats i försök på Balsgård, Ultuna och Öjebyn tillsammans med andra kloner från Balsgård. Klonen GLORIE har bedömts som den mest odlingsvärda i dessa försök.

Beskrivning

Sorten GLORIE bildar täta låga buskar på 60-80 cm höjd och är betydligt lägre än 'Hugin'. Buskens bredd blir 40-50 cm. Skotten är betydligt kortare än på 'Hugin' och därmed styvare och tätare, vilket är önskvärt för den tänkta funktionen som marktäckare i soliga lägen, ett komplement till låga spireor som 'Little Princess' och 'Tor', flera sorters trädgårdstokar samt snöbär 'Arvid'.

Bladverket är blankt, friskt grönt och påminner mycket om 'Hugin' även om bladstorleken är något mindre. Höstfärgen är starkt orangeröd, ibland riktigt lackröd, där den blanka ytan förstärker färgeffekten. Blomning och fruktsättning påminner starkt om 'Hugin', möjligen med något mindre blomställningar och frukter. Blommorna är vita. Frukterna är svarta och blanka.

Växtplats

Sorten rekommenderas för odling i zon 1-5(6) i soliga lägen. Den är anspråkslös och kan odlas på såväl lätta som styva jordar. Alltför fuktiga jordar skall undvikas.

Användning

I grupper i soliga lägen i god jord, samplantering med perenner, låg häck. Vid plantering av 4-5 plantor per kvadratmeter erhålls ett tätt marktäckande buskskikt.

Sjukdomstestning

Elitplantstationen har sjukdomstestat GLORIE enligt SJV's regelverk och bevarar kärnplantor.

Namnsättning/sortskydd

Komplett namn är Aronia melanocarpa GLORIE® E ('Elisabeth'^{PBR}) – svartaronia GLORIE® E. Namnet GLORIE® har erhållit varumärkesskydd inom EU och ska därför betecknas med ® i kataloger mm. Sorten har även erhållit växtförädlarrätt inom EU under namnet 'Elisabeth' och sorten är belagd med royaltavgift. Sorten får därför inte förökas utan skriftligt tillstånd från sortägaren som är E-planta ek. förening.

Övrigt

E-merit för GLORIE är att den har ett lägre och kompaktare växtsätt än tidigare marknadsförda svartaronior och kan därför användas som marktäckare i soliga lägen. Den har riklig blomning och vacker fruktsättning. Bladverket är friskt och blankt och får en stark höstfärg.

Svartaronia är en frisk och härdig buske för främst soliga lägen. Odlingserfarenheten från många typer av svartaronia under de senaste 20-30 åren visar att för att bli riktigt fin måste den stå i soliga lägen. Om ljusförhållandena inte är tillräckliga tenderar plantorna att bli alltför lösa och rangliga i växten. Den växer bra på såväl tyngre som lättare jordar. Svartaronia tillhör de relativt få växter som i princip aldrig betas av vilt.

Växtbeskrivning/källa

Tomas Lagerström, Projekt Växtutveckling, SLU, Ultuna